

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ, НО НЕ ОТМЪЩАВАЙТЕ!

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЯ

Брой 7 • год. ХСV • 6 април 2018 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

ОДРИНСКАТА ЕПОПЕЯ – ЗВЕЗДНИЯТ МИГ НА БЪЛГАРИЯ

Тържественото честване
на Деня на Тракия в столицата

Тържествено поклонение по повод Деня на Тракия и 105 години от Одринската епопея се състоя на 26 март т.г. пред паметника на одринци в градинката до черквата „Св. Николай Софийски-Нови“... Преди тържествената церемония в черквата бе отслужена панихида за загиналите герои на Тракия. В съслужение със софийски свещеници Адрианополският епископ Тихон направи заупокойната молитва, като я завърши със скръбни и благодарствени думи за подвига на героите на Одрин и тракийските мъченици. После след кратък молебен бяха поднесени цветя на паметника на екзарх Антим I, духовен водач, будител, политик с тракийски корени.

Пред паметника на Одринската епопея ансамбъл „Българка“ от Несебър в

пъстрите си носии очакваше мнозинството, в което имаше освен потомци на тракийци и граждани на столицата много деца и младежи. Ансамбълът изпълни тракийския марш „Ясен месец“, песни за Капитан Петко войвода и

преображенци. Водещата актриса Василка Сугарева прочете вдъхновено покъртителните стихове от „Тракийски реквием“ на поета Ивайло Балабанов, а мъжкият камерен хор „България“ изпълни „Тракийски кумир“, „Шуми,

Марица“ и „Де е България“. В такава приповдигната обстановка започна поклонението на 26 март, отреден в историческия календар на България за Ден на Тракия и славния подвиг при Одрин.

Продължава на 4-а стр.

ДУМИ НА ПРЕЗИДЕНТА РУМЕН РАДЕВ

Преди 105 години на днешния ден, камбаните на „Александър Невски“ възвестиха падането на Одрин. Тази славна военна победа бе

триумф на българския национален дух, изпълнен във войниците и командирите по бойните полета на Тракия. Но тази победа остана в хрониките. Последва я политическо поражение, довело до една от най-големите национални трагедии. Изстреблението, преследването и разорението на тракийските българи е горчив урок, който ние не трябва да забравяме. Разрушените и заграбените домове и прекършените съдби на тракийските българи не успяха да изпепелят родовата памет и надеждата, че справедливостта някой ден ще възтържествува. От семействата на бежанците израснаха нови поколения. Вие сте тук и продължавате да бъдете обединени в тракийските дружества, които пазят традициите и благородния завет „Не забравяйте, но не отмъщавайте“

Паметникът на Одринската епопея ни напомня и днес, че българският

Изстреблението, преследването и
разорението на тракийските българи е
горчив урок, който не трябва да забравяме

войник изпълни с храброст и всеотдайност своя дълг към тракийци, но воинската доблест и непреклонност не могат да изкупят слабостта на политиките, както на някогашните, така и на днешните. В този славен ден, Деня на Тракия, мястото на всеки български държавник е сред потомците на бежанците. Да поискаме прошка, да почетем жертвите, да ви чуем и заедно да отстояваме пра-

вата ви на български граждани. Въпросът за дължимите обезщетения за имотите на тракийските бежанци е част от този ангажимент и той не може да бъде премълчаван от никакви съображения. Това е въпрос на справедливост и на национално достойнство. Търсенето на решение на този казус не е анахронизъм, а е част от съвременния европейски прочит на историята. Той е в духа и практиката на днешната международна политика. И българското общество няма да допусне историческата истана да се преиначава, горчивите факти да се заматат под килима на геополитическите съображения. Така може би донякъде ще изкупим и дълга си пред нашите предци. Много от тях си отидоха с отворени очи, защото душите им останаха завинаги по родните места в Одринска и Беломорска Тракия. Нека бъде светла паметта на всички българи отдали живота си за свободата и благоденствието на тракийци! Поклон пред паметта на героите! Да живее България!

ЧЕСТИТО ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО!

Воскресение

О ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ
тваряйки интернет, за да се информирам за резултата от срещата ЕС-Ердоган във Варна, попадам на заглавие: „Съюзът на тракийските дружества е изцяло в ръцете на БСП“. Лидер на партия се вайка: „БСП краде темите ми; никога не са защитавали тракийските имоти; различи-

дойде на ум, е че през 2008 г. по предложение на Съюза на тракийските дружества в България, направено от евродепутатите Маруся Любчева и Евгени Кирилов, Европейският парламент приема резолюция, с която обвързва членството на Турция в ЕС с обезщетенията на имотите на тракийските българи, респективно със законните права на техните наследници. А Маруся Любчева

Чия е тракийската кауза?

тат на къса памет“. Четейки интервюто, нещо почва да ми се губи логиката – хем Съюзът на тракийските дружества е в ръцете на БСП, хем не защитава тракийските имоти, които са само една част от тракийската кауза, за която активно работи СТДБ.

Може би борецът срещу приватизацията на ЕРП-тата и БТК иска да приватизира тракийската кауза? Може би борецът срещу монопола на чуждите търговски вериги иска да монополизира тракийския въпрос? Може би борецът срещу концесиите на златодобива иска да концесиира Тракийския съюз? А, аз наивно мислех, че идеите за това са идеи, за да се огласят, популяризират и да се осмислят от повече хора, след което, приети от обществото да станат политика и дела. Вероятно затова и в закона за авторското и сродните му права няма раздел за политически идеи.

Интервюираният политик иначе изразява достойна позиция по националния въпрос и затова искрено се надявам да е бил подведен от нечистоплътните намерения на хора, напъващи се да разцепят СТДБ. Реших да проверя фактите, само фактите, без твърдения, съждения и интерпретации. Първото, което ми

■ Чавдар Георгиев – член на ВК на СТДБ

и Евгени Кирилов са евродепутати, излъчени от БСП. Не ми е известно да са си сменяли ориентацията. Този пример дава възможност на читателите сами да си направят извода – СТДБ ли изпълнява поръчения на БСП или БСП е изпълнила поръчение на СТДБ. Крайният резултат обаче е, че тракийският въпрос става общоевропейски!

Но това е днес, затова нека да разлистим страници от архивите. Така например в резолюция от един протокол на ЦК може да прочетем: „БКП напълно поддържа акцията на тракийската организация против турско-българския договор сключен напоследък, само и само Цанков да зарегистрира един единствен външен успех“ (ЦДА, ф.3Б, оп.4, а.е.191, стр.133).

Продължава на 2-а стр.

В БАН БЯХА ПРЕДСТАВЕНИ НОВИ ИЗДАНИЯ НА ТРАКИЙСКА ТЕМАТИКА

За първи път „Разорението на тракийските българи 1013 г.“ на Любомир Милетич излиза на английски език

Денят на Тракия продължи в голямата зала на БАН. Събитието, което привлече мнозина, бе посветено на изданията на тракийска тематика. То бе организирано от Столичната община, БАН, Съюзът на тракийските дружества в България, Тракийски научен институт и издателство „Захарий Стоянов“... Присъстващите бяха поздравени от сестрите Ралица

и Деляна Караджови, които повишиха настроението в залата с няколко тракийски песни.

Председателят на Съюза Красимир Премянов откри вечерта и разказа за общите усилия на учените от ТНИ и БАН, чийто трудове са адресирани както към научната общественост, към тракийци, но и към младото поколение, което трябва да знае повече

за историята на тракийските българи. Водещият проф. Стати Статев – ректор на УНСС, член на Централното ръководство на СТДБ, с кратко академично слово за състоялите се научни конференции, за излезлите книги и за предстоящите издания въведе публиката към конкретното представяне на новоизлезлите книги.

Акад. Георги Марков

поздрави тракийската организация и издателството, че са издали на английски език книгата на Любомир Милетич „Разорението на тракийските българи 1913“. В Брюксел преди пет години показахме книгата му, но на български. Трябва да обърнем внимание на управляващите независимо от която политическа сила да са, защото ние пишем и се четем, но съседите, включително и в Скопие, издават трудове на своите учени и на английски. Да ги чете и светът. Като се огледа човек, няма никаква подкрепа отвън. Чужденците малко знаят за тази национална трагедия. Добре е, че Милетич ще стигне до политическите и държавниците в Европа, до учените, които ще могат да се запознаят с книгата за ужасите, които настъпват, след като Енвер бей издава заповедта да не остане нито един българин.

Проф. дин Светозар Елджеров оцени високо книгата „Източнотракийският въпрос

в българо-турските отношения 1923–2016“ от доц. д-р Боряна Бужашка. Да се каже, че изследването е научно значимо, оригинално и актуално е малкото е уникално. На първо място със своята документална основа, историографско постижение е намирането на много недостъпни досега документи. Уникално е със своята навременост, съчетано с политическата актуалност на тракийски въпрос в контекста на българо-турските дипломатически отношения. С засилени и оправдан обществен интерес към тях. Изследването е уникално, защото научната му стойност е съвместена с приложното му значение. Ораторът посочи и заслугите на Боряна Бужашка за възстановяването на експозиция в Метеха в Истанбул.

Чл. кор. проф. дфн Васил Проданов – председател на Тракийския научен институт, представи кн. 16 на „Известията на тракийския научен институт“. Главното в книжката са материалите от проведена-

та на 4 декември 2017 г. научна конференция „Балканите след референдума в Турция, рисковете от политиката на неоосманизъм и ислямизация и следствията за България и тракийските българи“, организирана от СТДБ, ТНИ и УНСС. След като направи кратка геополитическа, демографска и икономическа характеристика на Турция проф. Прода-

нов подчерта как се проявява неоосманистката политика – с използване на меката сила, с тенденции за радикализация на мюсюлманските общности в България, използване на религията на ислямизиране, предлагане на двойното гражданство на „външните турци“ и манипулативни теории за произхода на българите мюсюлмани. Турция развива дистанционен национализъм. Това е изключително актуално – експертните възможности на българските институции са намалели, това повишава рисковете, когато трябва да се реагира на неоосманизма. Затуй сега според оратора е важна ролята на СТДБ и ТНИ..

В края на вечерта председателят на СТДБ благодари на всички, съпричастни към тракийската кауза, и изрази надежда, че с общи усилия на учени от БАН и ТНИ ще бъде реализиран и следващият проект – издаване на Енциклопедия Тракия.

ДУМИ НА КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ

Тракийската тема трябва да обединява всички политици и държавници

За пореден път Съюзът на тракийските дружества в България заедно със Столичната община показва своя дълг към историята на България, в която особено място заема съдбата на тракийските българи. Денят на Тракия започва да се отбелязва от 1914 г., от 2006 г. той е обявен за официален ден в календара на България. В този ден трябва да си припомним подвига на българските войни, които с безпримерен героизъм постигнаха чутковни победи в името на целокупна България и за освобождението на останалите под турско робство българи. Това беше триумф, закрепен с подписите на великите сили през май 1913 г. в Лондонския мирен договор, когато Източна и Западна Тракия бяха признати за неделима част от територията на независима България. Радостта трае много късо време. Още през лятото и есента на същата година започва трагедията на тракийските бежанци. Ако за миг затворим очи и се върнем в това историческо време ще чуем писъци и вопли на десетки хиляди жертви, ще отидем на Илиева нива, където загубиха живота си над 200 пеленачета, ще идем в Маджарово, където река Арда е почервеняла от кръв. – старци, деца, жени са били по най-жесток начин убити. Задължение на днешното поколение българи е да тачат своята история, да не се поддават на конюнктурните удобства на политиката и да знаят, че тези хора са загинали за България – както героите в Одринската епопея, така и жертвите, които са дадени след това. Нека първо припомним на нашите деца, че тази родина, която днес е тяхната родина, им е завеща-на с много жертви и кръв и те са длъжни всичко, което могат и знаят да й служат и да

работят за нейния просперитет, на нейното достойно място на Балканите в Европа и в света. Второ, това е тема, която трябва да обединява всички политици и държавници. Както Съюзът на тракийските дружества е многолика организация по политически убеждения, така всички политически партии, държавни институции и държавни органи трябва да се отнасят към тази тема с нужната отговорност. Защото няма кой друг да защити българския народ и неговата история ако не държавниците и управниците на България. Аз искам да изразя моята надежда, че ни предстои време, в което ще търсим консолидацията по всички тема в това число и темата за съдбата и защитата на тракийските българи. За моралната им защита, защото очакваме извинение от Република Турция за жестокостите, които са извършени над тракийските българи. Навремето Любомир Милетич нарече това разорението на тракийските българи, международното право даде по-точно определение – геноцид над тракийските българи. 300 хиляди богати, работливи хора бяха изхвърлени, изгонени, прокудени от родните им места. През 1925 г. между Турция и България бе подписан

Ангорският договор – доброволно, без натиск. Длъжни сме ние с обединените усилия на обществеността и държавата да поискаме от Турция да изпълни своите задължения по този договор. Искрено се надявам, че новото поколение държавници ще се пребори за защита на интересите на тракийските българи, за защита на достойната история на България, за да осигури достойно бъдеще на нашите деца. Честит празник! Да живее България!

Чия е тракийската...

Продължение от I-а стр.

Става дума за 1925 г., когато е подписан Договорът за приятелство и сътрудничество между България и Турция, известен като Ангорски договор, който лишава тракийските българи от Тракия и Мала Азия от възможността да живеят в родните си места. В друга резолюция на БКП за предстоящите задачи, публикувана в „Работнически вестник“, №8 от декември 1930 г., четем: „БКП трябва да установи по-тесни отношения с македонската, добруджанската и тракийската национал-революционни организации, оказвайки постоянна активна помощ, като съдейства за превръщането им в масови организации и за пренасяне на ръководните центрове на тези организации от емиграция вътре в страната“ (ИДА, ф. 2124, оп.1, а.е.104629). Между прочее, ако историците разработят темата за участието на бежанци в работническото революционно движение през 1923–1944 г., ще установят интересна статистика и закономерност. Например Зара Стойкова от Варна в спомените си говори за времето през 1933 г., когато става член на БРП: „Отначало аз работех в Помощната организация. Бях член на Тракийската организация“ (Н.Недев, „Секретни операции“, изд. Г.Бакалов, Варна, 1988 г.). А такива биографии много.

На 9 юли 1946 г. Георги Димитров записва в дневника си: „Приех делегация на Тракийския комитет – Никола Спиров, Никола Христов, Вълчо Ангелов, Петко Караделков, Панчо Илиев,

Александър Панайотов. Въпрос за изпращане на делегация на тракийската организация на Парижката мирна конференция [и др. тракийски въпроси]. (Г.Димитров, „Дневник 03.1933 – 02.1949 г.“, изд. „Изток/Запад“, 2003 г.)

Цитираните документи показват само част от фактите за съпричастност на БСП и предшествениците ѝ с тракийската организация и нейните проблеми от миналото до днес. Нещо повече, от партията нямат претенции за авторство. Все пак и двете организации имат над 100-годишна история и техните отношения датират много преди 2005 г., когато се появява въпросната партия с претенциите на лидера ѝ. БСП не е безгрешна и аз не съм неин адвокат, но не съм и прокурор, за да соча с пръст. Само посочвам фактите, а читателите да си съединяват точките, всеки със собствения си потенциал.

Тракийският въпрос е национален въпрос и тракийската кауза трябва да е в радар на всички партии! През годините СТДБ е поставял въпроса пред президенти, министър-председатели, председатели на НС, министри, депутати, политици с различна партийна окраска и ще продължи да го прави. СТДБ партнира с целия политически спектър, с изключение на ДПС, и до сега не е позволявал някой да го употреби. Днес тракийската кауза се подкрепя от симпатизанти и фактори в политическия живот както от ляво и дясно, така и от патриотични организации. Колкото повече, толкова по-добре!

Съединението прави силата!

СРЕЩАТА ВЪВ ВАРНА: НАПРЕДЪКЪТ СЕ ОТЛАГА

В Деня на Тракия Борисов казал на Доган за тракийските имоти

„Водихме конструктивна дискусия на тази среща, която беше заредена с толкова напрежение“, каза премиерът Бойко Борисов на пресконференцията след разговора му с турския президент Ердоган и европейските лидери Доналд Туск и Жан-Клод Юнкер. Премиерът заяви, че е поставил всички въпроси, които вълнуват българското общество, пред президента Ердоган – проблема с обещанието на тракийските българи и за намесата на Анкара в българските избори. Имало и доста претенции от турска страна – данъците и имотите на мюфтийствата, обезщетения за изселниците от възродителния процес, за управлението на водите, на културните памет-

ници, но разговорите, както заяви Борисов продължават в съвместни комисии и нови срещи и той се надява да има решения. Президентът Румен Радев коментира, че от срещата чухме как турският президент отстоява позициите на Турция, от българския премиер чухме как излага позицията на Турция. Президентът заяви още: „За съжаление от европейските лидери не чухме солидарност за намесата на Турция в българските избори. Това не е моето разбиране за солидарност.“ Както преди срещата, така и на честването на Деня на Тракия държавният глава потвърди своята позиция: „Въпросът за дължимите обезщетения за имотите на тракийските бежанци не може да

бъде премълчаван от никакви съображения.“

Както е известно ЦР на СТДБ излезе последователно с две декларации – във връзка със срещата във Варна на 26 март и за изявлението на Ердоган за душевните му граници (Декларациите поместихме в предишния брой). Деклара-

ции, свързани с искането за обещанието на тракийските бежанци направиха Парламентарната група на „БСП за България“ и Политическа партия АБВ (Публикуваме текста им). На среща в Кърджали лидерката на БСП Корнелия Николова поиска премиерът да вземе отношение към изказването на

турския президент Ердоган, който постави Кърджали в душевните си граници и да защити националния суверенитет и териториалната цялост на страната. Също така и въпросът за обещанието на тракийските българи. Началникът на политическия кабинет на министър-председателя Румяна Бъчварова отвърна: „Мисля, че е нелепо БСП са се опитва да вкара в този важен европейски контекст национални теми за дискусия.“ Въпросът за тракийските бежанци не е двустранен, след като има две резолюции на ЕП, в които се казва, че Турция трябва да реши проблемите си с Гърция и тракийските бежанци. Това е проблем на Европейския съюз и не е само двустранен, подчерта ген. Тодор Бояджиев, заместник председател на СТДБ, по БТВ след срещата. Той добави, че нашият премиер е заявил, че поставя всички въпроси, които са му били поискани да повдигне и така косвено създава впечатление, че правителството не вижда национален проблем с тракийските бежанци, а въпрос, който някой му поставя, добави ген. Бояджиев. Той смята, че все пак срещата е успешна, била е трудна, но има един резултат – каналът за диалог не се запушил. Ще добавим, че напредъкът се отлага.

ДЕКЛАРАЦИЯ ОТ ИМЕТО НА ПГ НА „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“

На 26 март отбелязваме значимо събитие в националния календар – Денят на Тракия. По време на Балканската война от 1912 година обсадата на Одрин от българските войски от октомври 1912 до 26 март 1913 година завършва с превземането на турската крепост от Втора Българска армия. Решителна победа, довела до края на Балканската война. Съюзниците са под общото командване на ген. Никола Иванов, а решителният пробив на източния сектор от крепостта е извършен под командването на ген. Георги Вазов, брат на Иван Вазов и генерал Владимир Вазов.

Една нация с население от по-малко от пет милиона и военен бюджет от по-малко от два милиона лири стерлинги годишно изведе на бойното поле след четиринадесетдневна мобилизация армия от 400 000 мъже и в течение на четири седмици премина над 256 км във вражеска територия, плени една крепост и обсади друга, води и спечели две големи битки срещу наличната въоръжена сила на нация от двадесет милиона и спря едва при портите на вражеската столица. Радостта и възторга са неописуеми.

На този ден се покланяме пред подвига на българските войни, загинали при превземането на Одринската крепост. За съжаление само след няколко месеца сме свидетели на едно от най-драматичните и трагични събития в българската история – геноцидът и преселението на тракийските българи от родните им места в Източна и Западна Тракия, който пряко засяга над 300 хиляди българи.

„По на юг, в един дол, имаше трупове на около 100 души жени и деца; там имаше малки деца, хвасани за крака и умъртвени, като са били удряни о земята. Други, съвсем малки, още в повои, и връз тях турени тежки камъне та така затиснати са умрели. После по Тахтаджик-балкан намерихме измрели деца, хвърлени по пътя при Курбалъка, при сборното място, деца в пелени, хвърлени, умрели. По-насам имаше едно новородено и оставено голичко“. Така проф. д-р Любомир Милетич описва една от най-големите трагедии в българската история в своята книга „Разорението на тракийските българи през 1913 г.“. Булгаркьой с разстреляните 350 български мъже, кървавият поход на българите от Дедеагачко, завършил в окървавените води на Арда не могат да бъдат забравени. Отдавна тракийският геноцид е признат за първия в историята на XX век. Той бележи началото на един феномен, който в следващите десетилетия ще се превърне в най-големия световен проблем, причините за които и до днес са неясни.

На този ден почитаме паметта на хилядите тракийци, прогонени от родните си места, които остават в турско, а бежанците намират подслон в освободеното Отечество. Почитаме жертвите на нечуждия геноцид, на кошмара, на гоненията, изтреблението и разорението над тракийските българи. Почитаме и многобройните българи герои, съхранили се завинаги в народната памет – Капитан Петко войвода, Димитър Маджаров, Руси Славов и много други.

26 март е една от най-светлите и паметни дати от нашата история и една от най-славните и героични страници от българската нова летопис. Неслучайно признателните ни деди още в далечната 1914 година обявяват 26 март за Ден на Тракия, а българското правителство го признава официално през 2006 година. Оттогава всички български патриоти, офицерството и Българската православна църква честват 26 март като общобългарски празник.

И той е толкова значим днес, защото освободителната Балканска война е, за съжаление, рядък, но велик пример за единство в нашата история. Това е битка не само за териториално обединение. Това е еманацията на мощния порив и духовна съобщност между българите. Народът ни ярко и категорично демонстрира своята воля за единство, волята си за осъществяването на своя национален и морален идеал.

Уважаеми колеги, нека и ние бъдем така единни и единодушни в националните си приоритети, независимо от политическите си възгледи и пристрастия. Нека да почетем всички онези, чиято общонационална кауза е била единението, а не разделението, разбирателството, а не конфронтацията, родолюбието и патриотизма, а не политическите боричкания. Ние все още сме длъжници пред паметта и саможертвата на предците, които създадоха българската държава и на тези, които дадоха живота си за обединението на нацията. И повече от всеки друг път трябва да допринасяме за съхраняването на българската идентичност в Европейския съюз и глобализиращия се свят. Нашият идеал да бъде България с възродени икономика, култура, наука и образование. България, чийто граждани не емигрират по света, а се радват на достоен живот в родината си. Нека смисълът на нашите усилия е просперитетът и духовното развитие на нацията, утвърждаването на нейното достойнство и перспектива като европейска нация със славно минало, което трябва да се помни и тащи.

Уважаеми колеги, Нека се поучим от историята и направим своята честна равностетка – достойни ли сме за героите, които са писали българската славна летопис! Да го направим в името на нашия народ, в когото сме се клеи, и който ни е изпратил тук.

И нека не забравяме нашия дълг пред тракийските българи и техните потомци! Защото България все още е в дълг и българското правителство е длъжно да не остави тракийския въпрос да потъне в забвение. Затова настояваме справедливото искане за обезщетения на тракийските българи да бъде поставено пред турската страна на най-високо ниво.

Нека ролята ни на посредник между Европа и Турция не е за сметка на ролята ни на защитник на българския национален интерес.

ДЕКЛАРАЦИЯ НА ПП АБВ ПО ПОВОД ДЕНЯ НА ТРАКИЯ И ПРЕДСТОЯЩАТА СРЕЩА НА ВИСОКО РАВНИЩЕ МЕЖДУ ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ЕС И ТУРЦИЯ ВЪВ ВАРНА

Ние от АБВ твърдо и последователно сме настоявали за полагане на непрестанни усилия за утвърждаване на мира и сигурността в региона, за решаване на откритите двустранни въпроси с цел укрепване на доверието, развитието на сътрудничеството и поддържането на взаимноизгодни добросъседски отношения. Това обаче не трябва да се случва в ущърб и за сметка на интересите и правата на българите по света. Смятаме, че българското правителство пропълюва възможностите, които председателството на Съвета на Европейския съюз ни предоставя, за включване в дневния ред на ЕС на въпроси от непосредствено значение за България.

26 март официално е обявен от българското правителство за Ден на Тракия. Същата дата е определена и за среща на високо равнище между представители на ЕС с турския президент във Варна. Това съвпадение на датите може да е преднамерено, може и да е случайно, но то е пореден повод да издигнем своя глас в защита на българските национални интереси като заявим ясно, че тракийската кауза не е изоставена и изразим вярата си, че въпросът за обезщетяването на обезправените тракийци може да намери справедливо решение.

Напълно подкрепяме позицията и усилията на Съюза на тракийските дружества в България, който от години аргументирано настоява пред държавните институции Тракийският въпрос да намери приоритетно място в двустранните отношения с Република Турция.

Историческите факти са неопорими – през 1913 г. редовни части на турската армия избиват над 60 000 български деца, мъже и жени и извършват етническа чистка за дни над други 280 000 души. Към 1925 г. от близо половин милионното българско население в Тракия и Мала Азия остават няколкостотин души. Разрушени са 280 български училища, десетки църкви, конфискувани са над три и половин милиона декара земя, частна собственост. Това е първият в европейската история акт на геноцид, който българският парламент е крайно време да осъди, а българското правителство – да доведе до знанието на своите международни партньори и съюзници.

Тракийският въпрос има историческо, международно-правно, морално и материално значение не само за стотиците хиляди потомци на прогонените от Тракия и от Мала Азия български граждани. Той е мерило за държавническо поведение, справедливост и национално достойнство, важен фактор за сплотяване на българското общество около каузата за оцеляването на българската нация и държавност.

Имало е периоди когато български държавници са поставяли ребром този въпрос на Ердоган и турските управляващи и е свършена огромна по обем работа в посока на решаване на този казус. За съжаление, в последните години българските правителства се отнасят към този проблем като частен и маловажен и загърбват правата и интересите на своите граждани, пропълювайки положените преди това усилия. Един от заложените приоритети на нашето председателство е стратегията за разширяване на ЕС към Западните Балкани, а отношенията с Турция са съществен елемент на европейската политика в този регион. В този контекст, при определяне на рамката на отношенията, следва да се поиска да бъде отчетен и нерешения въпрос с тракийските бежанци. Припомняме, че през 2008 г., Европейският парламент прие резолюция, с която обвърза членството на Турция в ЕС с обезщетенията за имотите на тракийските българи, т.е. със законните права на наследниците им. Това представлява отлична отправна точка за мобилизиране на общоевропейска подкрепа за решаване на Тракийския въпрос.

В навечерието на срещата на европейските лидери с турския президент Ердоган и особено в светлината на поредното негово провокативно изказване спрямо съседни държави, очакваме не само отправяне на мощно послание в защита на тракийската кауза, но и по-активни външнополитически действия. Това би могло да включва коригиране на официалната българска позиция в посока към търсене на отделни преговори с турската страна, специално по въпроса за имуществото на бежанците от Тракия и Мала Азия и тяхното материално и морално обезщетение.

Като израз на нашето искане за историческа справедливост в това отношение призоваваме всички, които имат възможност, да покажат съпричастност на 26 март – Денят на Тракия, който ще бъде отбелязан в София от 10.30 часа пред паметника от Одринската епопея в двора на църквата „Свети Николай Софийски – Нови“.

Нека да изразим подкрепата си за каузата на тракийските българи – жертви на първия геноцид и първата голяма етническа чистка в Европа през XX век! Нека да отидем и да покажем, че не приемаме неоосманистката намеса във вътрешния живот на страната, нито претенциите към наши територии 140 години след Освобождението на България! Няколко милиона българи днес са наследниците на жертвите на станалото през 1913 г. Нека да отидем и да покажем признателност и подкрепа за всички тях!

ДЕНЯТ НА ТРАКИЯ В СТОЛИЦАТА

ДУМИ НА ЙОРДАНКА ФАНДЪКОВА

1913 г. е година на величие,
но и на трагедия за Тракия

Днес отбелязваме 105 години от Одринската епопея, почитаме паметта на нашите тракийски сънародници и поздравяваме техните потомци, които са неделима част от Народа на обединена България и продължават делото си за съхранение на една от най-древните култури в Европа. Намираме се пред паметника, който признателните столичани издигат в периода 1928–1932 г., за да напомнят за саможертвата и подвига на тракийци. В деня на Тракия съпребивяваме трагедията на тракийските българи, принудени да потърсят убежище в границите на освободена България, и станали изгнаници в собствената си родина. Но днес отдаваме почит и на тяхната воля да съхранят родовата си памет и на неуморните им усилия да запазят и предадат на поколенията богатото си култур-

но наследство. На 26 март 1913 година бе превзета непревземаемата дотогава Одринска крепост и завършва една от блестящите операции на българската армия в Балканската война. Годишнината, която отбелязваме днес, е повод обаче да си припомним на сегашното и идващите поколения историческата истина за погрома на Тракия през 1913 г. Повече от 6 век живеещите три националности българи, гърци и турци по поречието на реките Места, Арда, Марица, Тунджа чак до Резовската Странджа на Черно море са водили непрекъснати борби за своето освобождение в изгнание. За историята на Тракия, която трябва да се помни, 1913 година е година величие, но и на трагедия. Величие, защото тракийските българи са проявили истински героизъм, за да устоят себе си като

българи, тъй като са преживели не само икономическо разорение, но са били прогонени от своите земи. Благодарна съм на Съюза на тракийските дружества за отличното партньорство, което ни позволява да отбелязваме Деня на Тракия и да запазим историческата памет. Припомням, че през 2007 година с решение на Столичния общински съвет площад в район „Слатина“ получи името на Михаил Герджиков – български общественик и виден деец на революционното движение за освобождение на Македония и Тракия. По инициатива на тракийските дружества и на Столичната община предложихме една от новите метростанции на булевард „Владимир Вазов“ да носи името „Тракия“. За всички нас е важно делото на тракийците да остане живо. Поклон и вечна памет на всички загина българи.

ОДРИНСКАТА ЕПОПЕЯ – ЗВЕЗДНИЯТ МИГ...

Продължение от 1-а стр.

На тържественото поклонение дойдоха президентът на Република България Румен Радев, вицепремиерът Валери Симеонов, кметът на Столичната община Йорданка Фандъкова, председателят на СТДБ Красимир Премянов, председателят на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва бригаден генерал Златан Стойков, председателят на БСП Корнелия Нинова, председателят на Градския съвет на БСП Калоян Паргов, председателят на Политическа партия АБВ Константин Проданов, депутати, общински съветници. Тук бяха и генерал Ангел Марин – вицепрезидент на Република България (2002–2012), генерал Стоян Топалов, почетен председател на СОСЗР, доц. д-р

Тодор Чобанов – заместник-кмет на Столичната община,

Илиян Янчев – кмет на Малко Търново, членове на Централното ръководство и Върховния комитет на СТДБ, потомци на тракийци, граждани и гости на столицата. На тържеството говориха Красимир Премянов, Йорданка Фандъкова и Румен Радев. (Словата помества ги отделно) Огласен бе поздравителен адрес от председателя на 44-ото Народно събрание Цвета Караянчева.

С едноминутно мълчание бе почетена паметта на загиналите при Одрин и мъчениците от Тракия. Под звуците на „Тържествени барабани“, „Покойници“ и „Ботев марш“, изпълнени от Гвардейския представителен духов оркестър, бяха поднесени венци и цветя на паметника от името на президента на Република Бъл-

гария, от председателя на Народно-то събрание, от кмета на Столична община, от Министерството на отбраната, от Националния съвет на БСП и парламентарната група на „БСП за България“, от Министерството на правосъдието, Градския съвет на БСП, СТДБ, ТНИ, дружество „Тракия“ – София, Централен клуб „Родопи“, тракийското дружество в Несебър, политическа партия АБВ, Военна академия „Георги С. Раковски“, община Несебър, Централен и столичен съвет на СОСЗР, арменската общност в България, посолството на Република Испания, Асоциацията на българите в Украйна, Федерацията за приятелство с народите на Русия и ОНД, тракийското сдружение „Национална инициатива за връщане към корените и обратния път на дедите ни“.

ДЕНЯТ НА ТРАКИЯ В СТРАНАТА

СТАРА ЗАГОРА

„Днес е Денят на Тракия, годишнина от деня, в който е превзета Одринската крепост (26 март 1913 г.) от Българската армия по време на Балканската война. Прекланяме се пред хилядите, българи – тракийски бежанци, намерили подслон в пределите на България и запазили родовата си памет. От тази славна дата, от силата и патриотизма на българските герои, днес черпим вдъхновение и гордост“, каза в словото си Цанко Атанасов, председател на Тракийски дружество „Одринска епопея“ – Стара Загора. „Тези исторически събития ни задължават да бъдем достойни наследници – в името на свободна и достойна България!“, допълни той.

Поклон пред воините отдадох в парк „Тракия“ председателят на Общинския съвет на Стара Загора Таньо Брайков и общински съветници, зам.-председателят на Народното събрание Емил Христов и депутатът Радостин Танев, областният управител и неговите заместници – Гергана Микова, Димитър Драчев и Петя Чакърва, ученици от VI основно училище „Св. Никола“ и десетки родолюбиви старозагорци.

Програмата по повод Деня на Тракия продължи с концерт в Драматичен театър „Гео Милев“, с участието на представителния народен женски хор към тракийско дружество „Одринска епопея“, странджанските народни певци Манол Михайлов и Костадин Михайлов, танцови формации при читалище „Св. Климент Охридски 1858“.

БУРГАС

Тракийското дружество „Странджа“ съвместно с община Бургас и областния съвет на офицерите и сержантите от запаса и резерва отбелязаха Деня на Тракия и празника на Втора българска армия. Бяха положени венци и цветя пред паметника на 24-ти Черноморски пехотен полк.

СЛИВЕН

На 26 март в ранния сутрешен час двора на храм „Св. цар Борис I Покръстител“ се изпълни с тракийци, гости и граждани на града. Заупокойната молитва в памет на загиналите войни при победата на Одрин отслужи отец Йоан. Слово за празника прочете председателят на тракийското дружество инж. полк. о.з. Кирил Киряков.

Под звуците на тържествена музика се поднесоха цветя на паметната плоча на загиналите при Одрин през 1913 г. Благодарение на дарителя Цветан Вълев, който в чест на юбилейната годишнина, бе поставена нова мраморна плоча на паметника. Тук бе и народният представител ген.

Кольо Милев. Слово за празника прочете председателят на дружеството инж. полк. о.з. Кирил Киряков.

Вечерта във Военния клуб се състоя тържествен концерт с участието

на Сливенската военна музика, фолклорният състав „Тракия пее“ при тракийското дружество, детски танцови и певчески състави. С гостите пристигна и народният представител Таско Ерменков.

КРУМОВГРАД

Честването на Деня на Тракия в Крумовград започна с поднасяне на венци и цветя пред паметника на Капитан Петко войвода и на паметника на тракийката в града. Председателят на тракийското дружество „Тракия 1922“ Веселин Костов откри тържеството с кратко слово, в което припомни значимостта на този ден, записан в българския културно-исторически календар. Гост на тържеството бяха заместник-кмет на община Крумовград Неждие Акиф. В залата прозвуча химнът на Тракия в изпълнение на тракийския хор.

Прочувствено и силно слово за 105 години от Одринската епопея произнесе Нели Кирилова – секретар на дружеството. Тя изрази увереност, че дружество „Тракия 1922“ в Крумовград и всички тракийци и занапред ще продължат да бъдат крепост на българщината. В музикално – художествената програма участваха певческата група при дружеството с ръководител Недка Онова, както танцова група „Пъстра китка“ с ръководител Даниела Бояджиева.

ХАСКОВО

Да докажат своята съпричастност към Деня на Тракия на площад „Свобода“ в областния град се стекоха стотици граждани и потомци на тракийските българи. Програмата за празника започна с поднасяне на венци и цветя пред паметника на неизвестния воин от Община Хасково, областна администрация, депутати от региона, вицеконсула на България в Одрин Радослава Кафеджийска, неправителствени организации и граждани.

Заупокойна молитва за жертвите, дадени при превземането на Одринската крепост и в последва-

лия геноцид върху населението от Беломорска и Одринска Тракия изпълниха свещениците Антоний, Димитър, Никола и Златко. За историческото значение на Деня на Тракия слово произнесе областният управител Станислав Дечев. Денят на Тракия завърши с концерт на представителния ансамбъл за народни песни и танци „Китна Тракия“ и народната певица Тонка Колева.

ДОГАНХИСАР

По случай 173 години от рождението на Капитан Петко Воевода и Деня на Тракия, на 24 март участници в певческата група към тракийско дружество „Тракия 1922“ – Крумовград и граждани, потомци на тракийски бежанци, посетиха родното място на Капитан Петко войвода – Доганхисар (сега Есими) и почетоха паметта и заслугите на легендарния българин.

ДЕНЯТ НА ТРАКИЯ В СТРАНАТА

ПОМОРИЕ

Много преди празника управителният съвет на тракийското дружество „Одринска епопея“ прие конкретен план за отпразнуването му. Подготвени и осъществени бяха празнични концерти в двете читалища на града – читалище „Светлина – 1939“ и читалище „Просвета – 1888“, които имаха голям успех.

На 26 март сутринта бе обслужена панихида в храм „Св. Рождество Богородично“ в центъра на града. Положени бяха цветя на паметната плоча. Тук бе кметът на града Иван Алексиев.

ШУМЕН

Тържество, посветено на Деня на Тракия, бе организирано в Шумен от тракийското дружество „Чанакча“, читалището и пенсионерския клуб в квартал „Тракия“. Пред паметната плоча, поставена на читалището, слово произнесе председателят на дружеството Никола Ангелов и бяха поднесени цветя. Тържеството продължи в салона на читалището, където концерт изнесе фолклорните група „Тракия“ и „От извора“, състави за патриотични песни и др.

С песните си изпълнителите докоснаха сърцата на тракийци и те запяха заедно с тях за тежкото робство, за родната Тракия, за славните победи, за братската дружба между българи и руснаци.

ПЕРНИК

Тракийското дружество в Перник отбеляза за 12 път Деня на Тракия. Празникът съвпадна с 15-ата годишнина на дружеството. Тържеството започна с изпълнение на химна на Тракия и поредица от патриотични песни, изпълнени от певческа група ветерани с ръководител Искрен Варадинов. Председателят на дружеството Петър Янков предложи да бъдат почетени с едноминутно млчание починалите членове на дружеството, както и тракийските мъченици и загиналите войни. Той прочете поздравителното писмо от председателя на СТДБ Красимир Премянов. Слово за 105 годишнината от Одринската епопея произнесе секретарят на дружеството Недка Господинова, която се спря и на 15 годишната история на дружеството. Поетесата Невена Радева прочете нови стихове. Тържеството продължи със спомени, песни и хора.

ИВАЙЛОВГРАД

С поднасяне на венци и цветя пред паметниците на Капитан Петко Войвода и Яни Попов, и с програма с участието на тракийски клуб „Яни Попов“, бе отбелязан Деня на Тракия в Ивайловград. Венци и цветя в знак на признателност към воините, паднали край Одрин през 1913 г., и хилядите тракийски бежанци, пред паметниците на Яни Попов и Капитан Петко войвода бяха поднесени венци и цветя от Общинската администрация, от Общинския съвет, от тракийски клуб „Яни Попов“, от народно читалище „Пробуда 1914“, от Общинския исторически музей, от общински предприятия, политически партии и др.

ТЪРГОВИЩЕ

С витрина „Памет и величие“ на централната улица в Търговище и панихида за загиналите и отишли си от този свят тракийци започнаха честванията, посветени на Деня на Тракия, организирани от тракийско дружество „Стоян Мавродиев“. В ранните часове на 24 март, в деня за помен, храм „Успение Богородично“ в града събра признателни потомци на преселници от Тракия, дошли да се помолят за своите предци и да отдадат заслужена почит към тяхното дело. Тракийци положиха и цветя пред Войнишкия паметник в града и пред паметната плоча на патрона на дружеството Стоян Мавродиев. На 26 март в пенсионерски клуб „Капитан Петко войвода“ се състоя дискусия с историци и специалисти на тема: „Памет и величие“. Музикален поздрав поднесе танцьорите от ПФА „Мизия“ и ученици от Второ СУ „Проф. Никола Маринов“. Поздравление към тракийци отправи кметът на общината д-р Дарин Димитров, потомък на преселници от Беломорска Тракия. Прочетени бяха и поздравителни адреси, сред които и този от ЦР на СТДБ.

ДИМИТРОВГРАД

Тази година честването на Деня на Тракия премина под надслов „България – това съм аз“. По повод 26-ти март председателят на тракийското младежко дружество „Стайко войвода“ Десислава Костова изнесе лекция, посветена на Одринската епопея и тракийския въпрос в Професионална гимназия „Проф. д-р Асен Златаров“ – Димитровград. Освен с интересни исторически факти, тя запозна младежите с целите и задачите на СТДБ, както и с история на тракийско дружество „Капитан Петко войвода“ в Димитровград. След лекцията много от младежите подадоха молби за членство в младежкото тракийско дружество.

След това, Десислава Костова изнесе кратко слово пред паметника на Капитан Петко войвода в Димитровград. Прочете на присъстващите приветствието на Централното ръководство на СТДБ и писмото от президента на Република България Румен Радев, изпратено до дружеството в родния му град. Акцент на честването беше детският рецитал, посветен на Тракия, изнесен от деца от читалищата „Никола Вапцаров-1895“ и „Николай Хайтов – 2008“.

Представителният хор на тракийското дружество поздрави присъстващите с няколко песни. Поднесени бяха цветя и венци на паметника на Войводата.

Поздравления за Деня на Тракия

По повод Деня на Тракия и 105 години от Одринската епопея в Съюза на тракийските дружества се получи много поздравителни писма. В приветствения адрес на председателя на 44-ото Народно събрание на Република България Цвета Караянчева между другото се казва: „Приветствам организаторите за усилията, които полагат за съхраняване в националната памет спомена за героичните събития от нашата история, но и за трагичните страници в нея. Днешният ден обединява в себе си преклонението пред подвига на българските воини, превзели Одринската крепост, и почитта към тежката участ на десетките хиляди тракийски бежанци. Всичко това е част от героичната и драматична съдба на нашия народ.“ Трябва да приемем като наш неизменен синовен дълг, се казва по-нататък, да предаваме на децата си уважението към саможертвата на героите от войните за национално обединение, но и за съхраняване спомена за мъчениците.“

Получиха се поздравителни адреси от Димитър Николов, кмет на Община Бургас, от Илиян Янчев, кмет на Община Малко Търново, от Иван Алексиев, кмет на Община Поморие, от Ангел Ангелов, генерален консул в Истанбул, от проф. Иван Върляков, изпълнителен директор на РАО „Тракия“ и др.

ЯМБОЛЦИ ОТЧЕТОХА ДЕЙНОСТТА СИ ЗА 2017 Г.

МАРИЯ НИКОЛАЕВА

На 15 март т.г. се състоя отчетното събрание на тракийското дружество „Тракия“ в Ямбол. Отчет за дейността на дружеството за 2017 г. направи председателят на дружеството Михаил Вълв. Той отбеляза задоволството от повечето изпълнени задачи, между които:

– проведен бе националният тракийски християнски събор „Спасовден“, за което бе изказана благодар-

ност към общините Ямбол и Тунджа за оказана от тях съществена помощ;

– членове на дружеството участваха в тържествата, посветени на 114 години от Илинденско-Преображенското въстание в с. Славейно;

– почетен бе националният младежки тракийски събор на „Илиева нива“;

– членове на дружеството участваха в националната експедиция „По обратния път на дедите ни“, след което се включиха към групата, дошла

от Ямбол, на Националното поклонение в Маджарово;

– организирано бе посещение на националната среща „Завръщане към корените“ в Свиленград;

– във връзка с 141 години от Априлското въстание бе организирана екскурзия до Перушица-Пещера-Багак;

Със задоволство бе отчетено, че през миналата година в дружеството са приети нови 47 члена. Отчетена бе и дейността и на Клуба на жените тракийки, който е изпълнил заплануваните за 2017 г. задачи. Хор „Тракийка“ с многобройните си участия и получените грамоти доказва значението на своето съществуване при популяризирането на дейността на дружеството.

В отчета бяха отбелязани и неизпълнените задачи и причините за това. Отново не е достатъчен абонаментът за вестник „Тракия“. През 2017 г. постъпиха малко средства, дарени за паметника на Капитан Петко войвода, не постъпиха дарения и за възстановяването на православния български храм „Св. Спиридон“ в Лозенград. Тракийци си пожелаха да участват по-активно в общоградските и в националните тържества. За първи път тази година бе отчетен преразход на средствата по бюджета за отчетния период. С одобрение бяха посрещнати прочетените от председателя на дружеството две декларации на Централното ръководство на СТДБ – за Истанбулската конвенция и за посещението на турския президент Ердоган на 26 март във Варна.

ГОДИШНИНА ОТ ГИБЕЛТА НА ПАНО АНГЕЛОВ

На 20 март т.г. младежи от тракийския младежки съюз отбелязаха годишнината от гибелта на Пано Ангелов и Никола Равашола в димитровградското с. Брод. Слово произнесе Стойно Ангелов от Бургас. Николина Умурска – секретар на ТМД „Стайко войвода“ – Димитровград запозна присъстващите с живота и делото на тракийския войвода, учителствал в с. Брод. Те живеят повече в сърцата на хората, за тях няма много информация в интернет, но са възпети в

тракийския химн „Ясен месец“ и докато е жива народната памет, те ще бъдат почитани. Родовата памет няма цвят и политическа украса. Подобни дни са дни на памет

и преклонение. Стихове за Пано Ангелов прочете Живка Иванова. Бяха поднесени цветя и венци пред паметната плоча в селото.

На събитието присъстваха секретарят на ТМСБ Кристина Иванова-Харманли, Тодор Каваков, председател на ТД „Капитан Петко войвода“ в Димитровград. Росен Бонев – председател на ТД „Георги Кондолов“ – Симеоновград, тракийци и граждани.

Представители на НЧ „Пано Ангелов 1926“ – с. Брод и НЧ „Тракия 2017“ – Димитровград поздравиха всички с песента „Ясен месец“.

ПРИЗИВ ЗА СЪПРИЧАСТНОСТ И СОЛИДАРНОСТ!

Уважаеми тракийци,

Нашият колега, съмишленик и тракиец ЛЮБОМИР ПЕТРОВ ПЕТРОВ, председател на ТД – Велико Търново, се намира в тежко здравословно състояние. От няколко години страда от остра бъбречна недостатъчност и понастоящем три пъти седмично е подложен на хемодиализа. Системата на здравеопазване в България не гарантира, че ще бъде намерен донор за извършване на трансплантация. При така създалата се ситуация остава единствената възможност – трансплантация на бъбрек в чужбина, чиято цена е 30 000 долара – сума, която е непосилна за семейството.

Във връзка с гореизложеното и в съответствие с традициите на съпричастност и солидарност на тракийци, ръководството на СТДБ призовава да помогнем за лечението на нашия колега!

Сметки за набиране на средства:

Общинска банка ЦУ, BIC: SOMBBGSGF

IBAN: BG50 SOMB 9130 1058 8565 01 – в лева

IBAN: BG32 SOMB 9130 1458 8565 01 – в евро

титляр: Любомир Петров Петров

НЕСТАНДАРТНА ИЗЛОЖБА В ЧИТАЛИЩЕ „ТРАКИЯ – ПЛОВДИВ – 2008“

Читалище „Тракия – Пловдив – 2008г.“ бе домакин на изложбата на Матен Дончева на картини, изработени от вълна. Авторката е медицинска сестра в МБАЛ – Чирпан, но от години отдава свободното си време на изкуството. Чрез различни цветове вълна и нестандартна техника създава пейзажи, натюрморти, които приличат на акварели. При откриване на изложбата авторката демонстрира пред присъстващите техниката на изработка на картините и след разиграна томбола подари току-що направената творба на печелившия. Читалищното ръководство благодари на авторката за приятните творчески мигове и за направеното дарение от картини.

ПРАЗНИК ЗА ТРАКИЙКИТЕ ОТ СТАРА ЗАГОРА

КИРИЛКА НИКОЛОВА

Жени, наследнички на тракийските бежанци от Беломорска Тракия, Странджа, Родопите и Малка Азия, членове на тракийско дружество „Одринска епопея“ – Стара Загора, отбелязаха Международния ден на жената – Осми март, на другарски среща.

Председателят на тракийското дружество, Цанко Атанасов поздрави жените с

празника и им благодари за дейното участие в живота на дружеството и СТДБ.

В словото си отговорникът на женската секция в дружеството Кирилка Иванова проследи изминатия път и борбата на жените за извоюване на равни права в семейството и обществото и международно признание на икономическите, политически и обществени постижения на жените. Стихове, посветени

на майката, рецитираха Ваня Чертоянова, Елена Гогова и Златка Славова. Жените майки и баби получиха скромен подарък от името на УС на дружеството.

За доброто настроение допринесе и Нягул Недялков, който от сърце изпя поредица български народни хороводни песни. Тържеството продължи с много емоции смях, веселие, наздравци, песни и танци.

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А, тел.: 02/987 48 96 Печат: НЮЗПРИНТ ЕООД

Абонирайте се!

Каталоген
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: чл.-кор. на БАН Васил ПРОДАНОВ, Георги ДИМИТРОВ -зам. гл. редактор,

проф. Иван ФИЛЧЕВ, Елена АЛЕКОВА, Никола ИНДЖОВ и Хубен СТЕФАНОВ; Главен редактор: Тодор КОРУЕВ

e-mail: vesttrakia@abv.bg, stdb_sofia@abv.bg, тел.02/986 71 26; факс:02/987 57 53

БАНКОВА СМЕТКА

СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC:STSABGSGF

Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

КОРЕСПОНДЕНТИ: Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/412 12 36, 0886 746 044;

Михаил МИХАЙЛОВ (Сливен) – 044/62 48 53; Анета Георгиева (Хасково) – 0894 044 420; Веска Ламбова (Шумен) – 0877 71 85 03;

Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

ДЕНЯТ НА ТРАКИЯ — ИСТОРИЧЕСКА ПАМЕТ И МЕЧТА

МИЛКА СПАСОВА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ИД „КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА“ –
ГР. КАРНОБАТ

26-ти март – датата, кръвно свързана със съдбата на Тракия, въздигната в съзнанието на тракийци и народните маси, като ден на Тракия. И заедно с това олицетворяваща прославата на българската бойна мощ. Тогава през 1913 г. нашите войски превземат одринската крепост. Свобода! – ехти из просторите от Мизия до Мраморно и Бяло море. Сладка е била тя, свободата, след пет века робство, но е била само една глътка. Поради дворцовата мания за величие пламва нова война и при изтеглянето на българските войски настъпва клане, каквото не помни историята ни. Минават години, подви-

гът не помръква, мечтата за по-добро бъдеще и тържеството на тракийската национална кауза не пресеква. В този смисъл 26 март се превръща в ден на признателност и патриотично вдъхновение, става символ на родолюбие и защитата на българщината.

През 1913 г. хиляди нещастници от Тракия напускат своя дом, насилствено прогонени от турското правителство. Те осейват пътя си до новите граници на България с костите на хиляди убити деца, жени, старци, младежи – хора останали без гроб и без кръст. Страданията и теглилата на българите от Тракия, които са преживели мъките на прокудените, на които са взели всичко – родния край, земите, имотите, домовете, където са

отгледали децата си – тези страдания и теглилата отекват в историята на целия български народ и я правят такава, каквато е: наситена с горчивина и продължаваща десетилетия мъждукаща надежда.

Не можем да останем безчувствени към голямата мъка на клетите тракийски бежанци, грижата им по оцеляването на многобройните им семейства, по оземляването, настойчивите искания за обезщетяване на отнетите им имоти и това продължава десетилетия.

Тракия е частица от героичната ни съдба и вярвам, че няма честно сърце, което да не храни топли чувства към днешните тракийци. С преклонение и много човешка

любов сме готови да поддържаме огъня в сърцата на толкова много хора.

Опожарена и разорена е цяла Тракия. Колко хиляди са били посечени, никой не знае. Бежански кервани, преследвани от башибозук и редовен аскер, се втурват към вътрешността на България. Тук по-добре да замълчим, защото думите, и най-силните, не достигат, за да се опише тази не тракийска, а национална трагедия.

За съжаление тази трагедия

и до ден днешен не се знае от всички българи, макар че съюзът на тракийците направи през последните години твърде много, за да покаже нейното общобългарско значение. Щетите понесени от бежанците трябва да бъдат компенсирани. Тракийският въпрос не се изчерпва с това. Тези земи, които винаги са били наши, не бива да се превръщат в разменна монета. Тракийците имат основания да потърсят историческите си права.

Ще издържим на всички изпитания и ще съхраним мечтата за Тракия, защото и ако тази мечта излезе от всекидневието ни, това би означавало, че няма ги, вече тракийците и няма я вече Тракия.

Девизът на тракийците е: „Не забравяйте, но не отмъщавайте“. Благороден девиз. И не за отмъщение говорим, а за достойно поведение. За достойно поведение пред мъртвите. За достойно поведение пред живите. Защото да знаеш накъде вървиш, трябва да знаеш откъде идваш. Така, че не забравяйте Тракия.

ДА ТЪРСИМ ПРАВТА СИ ЗА ГЕНОЦИДА В ТРАКИЯ

Убити 60 000 българи, прокудени 280 000, отнети над 3 млн. дка земи

ЛЮБОМИР ШОПОВ,
ЧЛЕН НА ВК НА СДБ

По данни на външно министерство на Царство България малко преди Балканската война само в Тракия българите са били около 420 хиляди. В Мала Азия са били няколко десетки хиляди. Става въпрос за около половин милион българско население.

26 март е Ден на Тракия. Чества се подвигът на българските воители, паднали край Одрин и из тракийските полета, както и почитта и паметта към хилядите българи – тракийски бежанци. И точно на този ден по инициатива на премиера Борисов във Варна гостува турският президент Реджеп Ердоган, който се среща с лидерите на ЕС. Напомням им какво става през 1913 г. На 16 юни 1913 г. започва Междусъюзническата война между България от една страна – Гърция и Сърбия от друга. На 28 юни с.г. румънска войска „атакува“ несъществуващ български противник, завзема северната част на страната и нахлува в Софийското поле. Турция внимателно следи развоя на събитията. Възползва се от отсъствието на българска войска в Тракия и на 30 юни 1913 г. нейната армия преминава установената от Лондонския мирен договор нова граница по линията Мидия-Енос и започва геноцида над тракийските българи. Избити са 60 000 мъже, жени и деца. С каквото могат да носят на гръб, пеша, на 150 км са прогонени 280 000 души. Повсеместни безчинства и издевателства. Унищожени са църкви и 280 български училища. Става въпрос за геноцид, който е осъществен от официалните турски власти, използвали турската редовна армия. Става дума за зверства, които човек трудно може да си представи. Отнемани са деца, раз-

мествани са по турски селища и др. Данни от 1983 г. доказват заграбени около 3 милиона и 500 хиляди декара частна българска земя. Това е престъпление срещу човечеството. С две международни конвенции то се третира като най-тежко престъпление и за него няма давност. По данни на външно министерство на Царство България малко преди Балканската война само в Тракия българите са били около 420 хиляди. В Мала Азия са били няколко десетки хиляди. Става въпрос за над половин милион българско население. От 1913 до 1925 г., когато е подписан Ангорският договор реално българско население в Турция не е останало. Няколко стотин души са останали в Истанбул, които след това са потурчени. Това са жестоките факти. И на тях никой не обръща внимание. Не говоря за десетките унищожени църкви. Не говоря за около 280-те български училища. Ние сме били с най-добрата инфраструктура, най-богатите, работливите и печелившите. Реално българите до голяма степен са изхранвали Цариград. Бих казал, че Европейска Турция сега граничи с Европа благодарение на заграбени български земи. Прокудените тракийски българи и днес имат права, независимо от други договори. Ангорският договор реално няма никаква сила. Той официализира извършено престъпление срещу тракийските и малоазийските българи. Това е мъртъв договор. Той не върши никаква работа. А по силата на международните конвенции, за геноцид и за престъплението срещу човечеството няма давност. Така, че именно на базата на извършения геноцид, за който няма давност, трябва да търсим правата си по един нормален начин, без излишна агресия, без истерия и злоупотреба с обществени настроения и нагласи, по законов ред. Да се обрнем към международни органи и институции да предприемат необходимите стъпки! (Фрогноз)

СКАНДАЛНА ЗЛОУПОТРЕБА С ИСТОРИЯТА

За Лютви Местан съдбата на тракийците през 1913 г. е естествен резултат от „всяка война“

ПРОФ. Д-Р ИСКРА БАЕВА

Бившият лидер на ДПС и настоящ на ДОСТ Лютви Местан, вероятно в опит да защити позицията на Република Турция (Ердоган) и на своята партия направи изказване по БТВ, част от което не може да се остави без коментар. Става дума за опита му да отхвърли като политическо заиграване темата за геноцида над тракийските българи, организиран от Османската империя през 1913 г.

Точните думи на Местан са: „Всяка война има за резултат и десетки хиляди невинни жертви и да се търси определението геноцид за всяка трагедия е неприемливо и прекалено. Тези теми не бива да се политизират излизно. Това са разговори, които трябва да се водят между експерти на двете държави. Има и насрещни претенции заради хилядите български граждани, изгонени през 1989 г.“

Но, моля ви! Кой може да каже, че избиването на десетки хиляди българи, организирано от Османската империя в Източна Тракия и Източните Родопи, след като Балканската война е приключила и Лондонският договор е постановил границата между България и Османската империя да минава по линията Мидия – Енос, сиреч тези територии са в България, е резултат от „всяка война“? Само политик, за когото интересите на държавата, към която изпитва лоялност, и на партията, която оглавява, са над всичко и най-вече над истори-

ческите факти. За Лютви Местан избиването на мирно население (жени, деца, старци) с цел етническо прочистване на територия, която загубилата войната държава иска да си я върне, е нещо нормално. И е същото като изселването на около 350 хил. български турци през пролетта и лятото на 1989 г.

Не искам да защитавам „възродителния процес“. Но да се сравнява изселването (наистина много тежко за засегнатите) на хора, които са поискали да получат задграничните паспорти и да заминат в „майка-родина“, както наричат през 1989 г. Турция, с избитите около 60 хил. българи и още повече прогонени (не изселили се) през 1913 г. е не цинично, а скандално. При това не бива да забравяме, че още преди Тодор Живков да бъде свален от власт на 10 ноември 1989 г. около 80 хил. български турци се завръщат в България. А колко от прогонените от Одринска Тракия българи са се върнали в родните си места през 1913 г.?

Няма нужда от повече думи, за да стане ясно докъде може да стигне един политик в защита на личната си кауза. Моят въпрос обаче е друг: Къде е българската държава, когато се злоупотребява с историята? Страхувам се, че продължава да бъде в плен на желанието да се разправя със собственото си близко минало. Както личи от парламентарната декларация за „възродителния процес“ и от отказа на същия парламент да осъди геноцида над тракийските българи. На кого тогава е оставена защитата на българската национална кауза? Вероятно на историците и обществото. Добре е, че все пак има кой да я защити. Но дали това е достатъчно?